

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/150/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615202985
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1615202985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: G. W., V. XXX, o zaplatenie sumy 2.967,52 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 28.03.2019, č.k. 5C/482/2015-51, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, najneskôr do 20.10.2022, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odvolanie žalobcu proti výroku o lehote na plnenie o d m i e t a.

Žalobcovi priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 2.967,52 eura, nezaplatený úrok v sume 218,38 eura, nezaplatený úrok z omeškania v sume 4,04 eura, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatenej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, úrok z omeškania 8 % ročne z nezaplatených úrokov 218,38 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach vo výške 100 eur, splatných vždy do 28. dňa v mesiaci, na špecifikovaný účet žalobcu, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu (výrok I.), v časti uplatňovaného úroku 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia žalobu zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 23.03.2015 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.967,52 eura s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatenej istiny 2.967,52 eura a z nezaplatených úrokov 218,38 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, s úrokom 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, s úrokom 218,38 eura, úrokom z omeškania v sume 4,04 eura a náhrady trov konania. Dôvodil, že dňa 30.10.2012 uzavrel so žalovanou úverovú zmluvu č. XXXXX (ďalej len „zmluva“ alebo „úverová zmluva“), na základe ktorej jej poskytol peňažné prostriedky v sume 3.000 eur, ktoré sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver s príslušenstvom splatiť do 22.10.2022 (správne má byť do 20.10.2022 - pozn. odvolacieho súdu). Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná však porušila zmluvné povinnosti, a preto ju žalobca listom zo dňa 23.04.2013 vyzval na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 15.05.2013. Žalovaná však na výzvu žalobcu nereagovala a svoj záväzok voči žalobcovi po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby na súd neuhradila. Zostatok pohľadávky ku dňu 15.05.2013 predstavoval

sumu 3.257,90 eura, ktorá pozostávala z istiny 2.967,52 eura, úroku 218,38 eura a úrokov z omeškania v sume 4,04 eura.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a zistil, že dňa 30.10.2012 uzavreli strany sporu úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3.000 eur formou splátkového bezúčelového úveru, za podmienok uvedených v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, s fixnou úrokovou sadzbou 17,90 % ročne do splatnosti úveru, s mesačnou anuitnou splátkou v sume 54,11 eura, splatnou vždy na 20. deň kalendárneho mesiaca, s počtom splátok 120, výškou RPMN 20,98 %, priemernou RPMN 19,08 % a celkovou čiastkou, ktorú mala žalovaná zaplatiť 6.732 eur. Žalobca výzvou zo dňa 23.04.2013 vyzval žalovanú na predčasné splatenie úveru najneskôr do 15.05.2013; zostatok pohľadávky žalobcu k uvedenému dátumu predstavoval sumu 3.257,90 eura, ktorá pozostávala z istiny 2.967,52 eura, úroku 218,38 eura a úrokov z omeškania v sume 4,04 eura.

4. Po takto vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že právny vzťah založený úverovou zmluvou je nevyhnutné posudzovať podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Úverová zmluva obsahovala všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaná po poskytnutí úveru v sume 3.000 eur tento v dohodnutých splátkach riadne a včas nesplácala, pričom bolo jej povinnosťou uhradiť žalobcovi mesačné splátky v sume 54,11 eura, so splatnosťou vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalobca potom ako sa žalovaná dostala do omeškania so splátkami úveru, pristúpil listom zo dňa 23.04.2013 k zosplateniu celého úveru a vyzval žalovanú k zaplateniu dlhu v lehote do 15.05.2013. Vzhľadom na túto skutočnosť súd prvej inštancie, za použitia ustanovenia § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 2, § 504 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 1, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a § 53 ods. 9 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), vyhodnotil žalobu za dôvodnú v časti zaplatenia zosplatennej a neuhradenej časti úverovej istiny v sume 2.967,52 eura, úroku z neuhradených splátok do predčasnej splatnosti úveru v sume 218,38 eura a úroku z omeškania z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru.

5. Vzhľadom na omeškание žalovanej s plnením peňažného dlhu súd prvej inštancie priznal žalobcovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, i úroky z omeškania, tak ako si ich uplatnil v žalobe.

6. Pokiaľ išlo o nárok na kontinuálny zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne, ktorý si žalobca uplatnil zo sumy istiny po splatnosti úveru až do jej zaplatenia, súd prvej inštancie žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol. Vychádzal z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, v ktorom prípade žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov jeho zosplatenia nepatrí. Konajúci súd pritom svoj názor podporil i uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom tento odobril závery odvolacieho a prvostupňového súdu o tom, že veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, nakoľko následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť veriteľovi iba úroky z omeškania. Žalobcovi ako veriteľovi tak prislúchalo právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, keď následne mu vzniklo právo len na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu žalovaného ako spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. Ústavný súd Slovenskej republiky pritom nepovažoval uvedené závery súdov za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu. Súd prvej inštancie navyše dodal, že splácanie úveru v splátkach vyvoláva na strane veriteľa stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa mu postupne vracia, a za tento stav nedostatku mu patrí úrok. Úroky z úveru tak predstavujú cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje za účelom získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty za celé obdobie postupného splácania úveru. Iný stav nastane v prípade predčasného a mimoriadneho zosplatenia úveru, kde veriteľovi vzniká právo na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Veriteľ svojim právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných prostriedkov, čím na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné

prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, by veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, v ktorom by spotrebiteľ bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Súd prvej inštancie takýto stav však nemohol pripustiť, inak by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, navyiac, za stavu, v ktorom si veriteľ môže nárokovat' a domôcť sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy. Konajúci súd mal za to, že pokiaľ sa žalobca domáhal odplatných plnení, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy, jeho nárok by neprišiel testom prijateľnosti zmluvných podmienok v zmysle § 52 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), majúc za to, že žalobca po čiastočnom späťvzati žaloby (k takému dispozičnému úkonu zo strany žalobcu nedošlo - pozn. odvolacieho súdu) požadoval od žalovanej zaplataenie sumy 2.967,52 eura s príslušenstvom, ktorému nároku vyhovel. Vzhľadom na plný úspech žalobcu v konaní, súd prvej inštancie priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu v časti uplatňovaného úroku 17,90 % ročne z nezaplattenej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplattenia a výroku o povolení žalovanej plniť uloženú povinnosť v splátkach, t.j. výroku o lehote na plnenie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca dôvodiac, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1, písm. h) C.s.p.). Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalovanú zaviazže uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

9. Žalobca sa nestotožnil s názorom konajúceho súdu, podľa ktorého mu nevznikol nárok na zaplattenie zmluvného úroku odo dňa účinkov zosplattnenia úveru. Uviedol, že popri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok veriteľa existuje množstvo zákonných ustanovení, z ktorých priamo, resp. cez analógiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý úrok nie je viazaný na zosplattnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov (napr. § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Obdobne poukázal i na ustanovenie § 13 ods. 3 a § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. majúc za to, že pokiaľ predmetný zákon ukladá spotrebiteľovi povinnosť pri odstúpení od zmluvy zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splattenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplattnení aj veriteľ. Dlžník je preto povinný platiť úroky ako odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov od okamihu ich reálneho poskytnutia do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Žiaden právny predpis pritom neobsahuje reštriktívne ustanovenia vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplattnení úveru. V tomto smere podotkol, že podľa návrhu zákona, ktorým sa mal v roku 2013 meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, malo dôjsť k novelizácii ustanovenia § 53 ods. 9, keď toto malo byť doplnené o vetu: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka“. Navrhovaná zmena označeného ustanovenia Občianskeho zákonníka nebola nikdy legislatívne prijatá, čo podporilo jeho názor o tom, že zákonodarca neobmedzil jeho nárok ako veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplattnení úveru.

10. Žalobca svoju argumentáciu, podľa ktorej mu patrila zmluvný úrok aj za obdobie po predčasnom zosplattnení úveru, podporil citáciou rozhodnutia Krajského súdu v Žiline zo dňa 31.01.2017, sp. zn. 11Co/12/2017, viacerých rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici (napr. sp. zn. 43Co/23/2017, sp. zn. 17Co/121/2018), Krajského súdu v Bratislave (napr. sp. zn. 3Co/108/2017, sp. zn. 8Co/138/2017, sp. zn. 8Co/206/2018), keď k totožným právnym záverom dospel i Krajský súd v Nitre v rozsudku zo dňa 07.12.2017, sp. zn. 8Co/193/2017, zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 7Co/366/2017, zo dňa 19.06.2018, sp. zn. 12Co/116/2017, ako aj Krajský súd v Košiciach (napr. rozhodnutia sp. zn. 5Co/297/2017, sp. zn. 3Co/248/2017) a Krajský súd v Prešove (napr. vo veci sp. zn. 14Co/22/2018, sp. zn. 25Co/71/2018). Napokon k vzťahu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania a k ich uplatniteľnosti veriteľom popri sebe po predčasnom zosplattnení dlhu sa jasne vyjadril vo svojej rozhodovacej činnosti i Najvyšší súd Českej republiky v uznesení zo dňa 21.08.2014, sp. zn. 33Cdo/212/2014.

11. V ďalšom žalobca uviedol, že i v zmluvnom vzťahu so spotrebiteľom môže dôjsť úplne spravodlivo a odôvodnene k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa ako dlžníka, v prípade, že tento poruší svoje zmluvné povinnosti. V takom prípade je zhoršenie jeho postavenia logické, a to z dôvodu motivácie k skorému plneniu jeho záväzkov, ako aj z dôvodu prevencie. V prípade zosplatnenia dlhu z dôvodu dlhodobého neplnenia záväzkov dlžníka dochádza k spravodlivému navýšeniu úročenia o úrok z omeškania, ktorý je administratívne regulovaný. Za absurdné potom považoval, pokiaľ by z dôvodu porušenia zmluvných povinností dlžníka malo dôjsť k zhoršeniu postavenia veriteľa, ktorý svoje záväzky zo zmluvy neporušil a v situácii, keď nemá v držbe finančné prostriedky, by mal stratiť aj nárok na zmluvne dohodnuté úroky.

12. Žalobca súdu prvej inštancie vyčítal, že správnosť prijatého záveru o nedôvodnosti nároku na zmluvný úrok po zosplatnení úveru nesprávne odvodzoval i od uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom však Ústavný súd nevyslovil žiaden právny názor podporujúci akýmkoľvek spôsobom stanovisko konajúceho súdu ohľadne úrokov po zosplatnení úveru. Napokon ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vo veci sp. zn. 4Obo 143/98, nijako neriešil uplatňovanie nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru, keď sa prioritne zaoberal otázkou nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Konštatovanie konajúceho súdu, že i podľa uvedených rozhodnutí súdov dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, keď od splatnosti dlhu je dlžník v omeškani a je povinný platiť už len úroky z omeškania preto žalobca považoval za vytrhnuté z kontextu, z dôvodu ktorého nemohlo byť paušálne uplatnené v konaniach, v ktorých sa veritelia domáhali priznania nárokov z poskytnutých peňažných prostriedkov.

13. Žalobca namietal i nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie o povolení žalovanej splácať dlh v splátkach vo výške 100 eur mesačne, ktoré súd prvej inštancie nijako neodôvodnil. S poukazom na ustanovenie § 232 ods. 3 C.s.p. mal za to, že zákon spája alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, čo podmieňuje existenciu relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcim dôkazom, a to najmä osobných a majetkových pomerov, výšky priznaného plnenia, platobnej schopnosti, prejavenej snahe o plnenie záväzku a pod., nakoľko v opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu. Súd prvej inštancie priznaním možnosti žalovanej splácať dlh v splátkach postupoval nad zákonom dovolený rozsah, nakoľko neskúmal komplexne majetkovú situáciu žalovanej, a teda v danom prípade nebola splnená podmienka odôvodnenosti pre určenie dlhšej paričnej lehoty. I v tomto smere žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov riešiacich túto problematiku (napr. Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci sp. zn. 43Co/18/2017, Krajský súd v Bratislave vo veci sp. zn. 8Co/116/2017 a pod.).

14. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

15. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), ktoré smerovalo do zamietajúceho výroku rozsudku súdu prvej inštancie a do výroku o lehote na plnenie, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, pričom v časti, v ktorej smeruje proti rozhodnutiu o povolení žalovanej splácať uloženú povinnosť v splátkach je potrebné ho odmietnuť. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.07.2020 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

19. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. Je nesporné, že strany sporu uzavreli dňa 30.10.2012 úverovú zmluvu, v ktorej sa dohodli, že žalobca ako veriteľ poskytne žalovanej ako dlžníkovi úver v sume 3.000 eur, s dohodnutou úrokovou sadzbou 17,90 % ročne. V predmetnej zmluve si dohodli konkrétny spôsob splácania úveru, a to vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 20.11.2012, keď výška anuitnej splátky predstavovala sumu 54,11 eura, počet splátok 120, s tým, že termín konečnej splatnosti úveru pripadol na 20.10.2022. Žalobca pristúpil k zosplateniu úveru dňa 15.05.2013 z dôvodu jeho nesplácania žalovanou riadne a včas.

23. Je nepochybné, že zmluva o úvere uzavretá sporovými stranami je zmluvou spotrebiteľskou, podliehajúcou právnej úprave zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Tento zákon však nepokrýva vznik úverového zmluvného vzťahu, rovnako ako práva a povinnosti strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, komplexne, keď doba, po akú je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výška úrokov z omeškania sú predmetom úpravy Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

24. V dôsledku odvolania žalobcu bolo rozhodujúcou otázkou posúdenie, či súd prvej inštancie zaujal správny právny názor vo vzťahu k nároku žalobcu na zaplatenie úroku z úveru vo výške 17,90 % ročne z dlžnej istiny od 16.05.2013 do zaplatenia, ktorý žalobcovi nepriznal s odôvodnením, že v spotrebiteľských vzťahoch je možné priznať úroky len do splatnosti úveru, pretože po splatnosti úveru nastupuje režim sankčných úrokov z omeškania a v prípade požadovania úroku z omeškania spolu s úrokom z úveru by došlo ku kumulácii negatívneho postihu dlžníka ako spotrebiteľa. Konajúci súd pritom uviedol, že ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

25. Odvolaciemu súdu sú z jeho rozhodovacej činnosti známe rozhodnutia vychádzajúce z názoru, že úroky z úveru patria veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu, ale aj rozhodnutia vychádzajúce z názoru, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru. Otázkou existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatení úveru riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 16.06.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020, v ktorom vychádzal z toho, že zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a ani zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník a ani Občiansky zákonník nemodifikuje trvanie záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. S poukazom na ustanovenia § 497 a § 502 Obchodného zákonníka, ako aj § 9 ods. 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. dospel Najvyšší súd k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi patrí úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

26. Podľa uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak dlžník disponuje peňažnými prostriedkami a porušil zmluvné povinnosti, nemôže z takého porušenia profitovať, nakoľko zmluvné úroky sú pravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatenie je inštitút, ktorý slúži na ochranu veriteľa, pričom podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky a patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka platiť veriteľovi dohodnutú odmenu zostáva nedotknutý a aplikuje sa po dobu, na ktorú bol v zmluve dohodnutý, nakoľko dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Keďže dlžníkovi zostáva záväzok platiť rovnaký úrok ako v čase jeho dojednaní, veriteľovi potom patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

27. K vyššie uvedenému je potrebné uviesť, že pre spotrebiteľa by bolo nevýhodné, aby platil úroky z neuhradenej istiny až do jej zaplatenia. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, tak, aby dlžník presne vedel koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Dojednanie, ktorým by sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, by spôsobilo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a porušovalo by ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

28. Aplikovaním vyššie uvedeného, t.j. že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí, dospel odvolací súd k záveru, že žalobcovi v pozícii veriteľa treba priznať i zmluvný úrok vo výške 17,90 % ročne z dlžnej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, najneskôr však do 20.10.2022, ako dátumu konečnej splatnosti úveru v zmysle úverovej zmluvy. V dôsledku uvedeného odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil napadnutý zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 17,90 % ročne z nezaplatennej istiny 2.967,52 eura od 16.05.2013 do zaplatenia, najneskôr do 20.10.2022.

29. Žalobca napadol odvolaním i výrok rozsudku súdu prvej inštancie o lehote na plnenie, ktorým povolil žalovanej splniť uloženú povinnosť v pravidelných mesačných splátkach po á 100 eur. Žalobca tak napadol procesné rozhodnutie konajúceho súdu o lehote na plnenie, majúce povahu uznesenia (§ 234 ods. 1 C.s.p.), ktoré bolo súčasťou rozsudku vo veci samej (§ 212 ods. 1 C.s.p.).

30. Podľa § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

31. Podľa § 357 C.s.p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

32. Podľa § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

33. Civilný sporový poriadok pripúšťa odvolanie proti uzneseniu len v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymedzené v ustanovení § 357 C.s.p., pričom uznesenie o určení lehoty na plnenie, príp. o povolení splátok, medzi uznesenia, proti ktorým je odvolanie prípustné, nepatrí; proti tomuto uzneseniu odvolanie teda nie je prípustné. Na tomto skutkovom základe preto odvolací súd posúdil odvolanie žalobcu ako smerujúce proti takému výroku rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, a preto ho podľa § 386 písm. c) C.s.p. odmietol, bez toho, aby sa zaoberal vecnou stránkou odvolania.

34. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcoví, ktorý mal z dôvodu zmeny napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej plný úspech (neúspech len v časti odvolania proti lehote na plnenie, ktorá nemá vplyv na meritórny výsledok sporu), priznal plný nárok na náhradu trov konania.

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).